

¿Què se n'ha fet, del feminisme?

Feministes? No en conec cap”, diu una de les noies que han participat en la taula rodona que podeu llegir en aquestes mateixes pàgines. “A les noies de vint anys d'avui, no els interessa gens ni mica el feminisme —afirmava fa pocs dies Lidia Falcón en una entrevista publicada a *El Periódico*—, estan absolutament alienades per la societat de consum”. Però no tothom fa una lectura tan pessimista d'aquesta actitud de les noies de vint anys. Per moltes, i molts, el moviment feminista tal com es coneixia fa dues dècades va tenir la seva raó de ser en aquell moment. La majoria de les noies de la nova generació no es plantegen si són feministes o no, però, en canvi, assumeixen com a indiscutibles i naturals molts dels plantejaments del feminisme militant. Es a dir, són feministes sense necessitat ni de dir-ho ni de semblar-ho, i critiquen les qui en fan bandera per unes actituds extremes que, segons elles, poden arribar a ser tan perilloses com les masculistes.

A més, igual que per a la majoria de moviments progressistes, aquests darrers anys no han estat pas els més apropiats. El miratge econòmic i el consumisme dels 80 van fer perdre valor, i fins i tot van ridiculitzar, molts dels ideals defensats per aquests moviments (ecologisme, pacifisme, voluntarisme...), ideals que el moviment feminista havia fet seus. Però el nou ordre mundial sorgit després de la caiguda dels règims comunistes i de la divisió del món en dos blocs, la crisi econòmica que plana sobre el món i la fi del mil·lenni poden tornar a l'actualitat uns plantejaments que alguns ja creien enterrats. El feminisme pot ressorgir, però és probable que les noves generacions de dones exigeixin una profunda revisió ideològica del moviment. Algunes ja parlen de feminitat per comptes de feminisme, i no per això les seves reivindicacions són menys feministes.

D. T.

i els estrangers no són ciutadans.”

El cristianisme representa en certa manera una evolució favorable als drets de les dones, ja que limita els dels marits i les protegeix. Sant Marc, per exemple, equipara l'a-

dulteri masculí al femení: “El qui repudia la dona i es casa amb una altra, comet adulteri contra aquella” (Mc 10,11). Però, malgrat aquestes normes, la dona és considerada clarament un ésser inferior, que ha d'estar-

se a casa, sotmesa al marit. El menyspreu de la sexualitat i dels plaers, convertia la dona en una temptació, un perill (“Tota maldat és petita al costat de la maldat de la dona” diu l' Eclesiàstic [Ecli,10,19]).

